

AKTET
Journal of Institute Alb-Shkenca
Revistë Shkencore e Institutit Alb-Shkenca
Vol. VI, 2013

Botimin e AKTEVE e ka ndihmuar financiarisht Ministria e Kulturës
e Republikës së Maqedonisë

AKTET
Journal of Institute Alb-Shkenca
Revistë Shkencore e Institutit Alb-Shkenca

Vol. VI, Nr 2
© 2013 Institute Alb-Shkenca

ISSN 2073-2244
www.alb-shkenca.org

Editor-in-chief

Robert Magari, Ph.D., Beckman Coulter Inc., Miami, Florida, USA

Editors

Aleksander Kocani, Dr, University of Tirana, Tirana, Albania

Altin Stafa, MD, Maggiore Hospital, Bologna, Italy

Anila Hoda, Dr, University of Agriculture, Tirana, Albania

Ardian Harri, Ph.D., Mississippi State University, Mississippi State, Mississippi, USA

Elton Pasku, Ph.D., University of Tirana, Tirana, Albania

Evan Rroço, Prof., Dr., University of Agriculture, Tirana, Albania

Kristaq Jorgo, Dr., University of Tirana, Tirana, Albania

Margarita Ifti, Ph.D., University of Tirana, Tirana, Albania

Nebi Caka, Prof. Dr., University of Prishtina, Prishtina, Kosovë

Nikolla P. Qafoku, Ph.D., Pacific Northwest National Laboratory, Richland, Washington, USA

Pandi Zdruli, Ph.D., Mediterranean Agronomic Institute of Bari Valenzano, Bari, Italy

Roza Allabashi, Dipl.Ing. Dr., University of Natural Resources and Applied Life Sciences, Vienna, Austria

Shpresa Tafaj, Dr, Polytechnic University of Tirana, Tirana, Albania

Zeqirja Neziri, Prof., University "St. Cyril and Methodij", Skopje, Macedonia

Technical editors

Eshref Januzaj, Dipl.-Inform. Univ. (M.Sc.) Ludwig-Maximilians-Universität, München, Germany

Roland Lelaj, Millennium Research Group, Toronto, Canada

CONTENT

THE ROLE OF VEHICLES INTERVENTION IN DETERMINING THE CONDITIONS OF SAFETY HIGHWAY INFRASTRUCTURES ALMA AFEZOLLI	91
DEFINING A PRACTICAL AND RELIABLE METHODOLOGY FOR EVALUATING THE LEVEL OF ELECTROMAGNETIC FIELD EMITTED BY CELLULAR ANTENNAS QANI MUKA	97
EVALUATION OF MOBILE BROADBAND NETWORK PARAMETERS IN NATIONAL CROSS-BORDER AREAS FAZLI SHALA	103
RANDOM NUMBER GENERATORS WITH CHAOTIC DYNAMIC SYSTEMS TONI STOJANOVSKI, AJET REXHEPI	109
RECOVER OF DEFECTS IN REINFORCED CONCRETE STRUCTURES UNDER THE CREEP EFFECT XHEVAHIR ALIU, MENTOR BALILAJ	114
REDUCTION OF VEHICLES ENVIRONMENTAL POLLUTION IN URBAN AREAS LEDIA BOZO, ASLLAN HAJDERI	119
MODEL REFERENCE ADAPTIVE CONTROL OF PERMANENT MAGNET SYNCHRONOUS MOTOR LINDITA DHAMO, AIDA SPAHIU, PETRIKA MARANGO	125
ADVANTAGES OF ANALYSIS OF EES THROUGH SIMULATION WITH SOFTWARE PSS/A LABINOT GASHI, RUZHDI SEFA	130
BRIEF ECONOMIC-TECHNICAL OVERVIEW IN DETERMINING OF THE QUALITY OF ACCUMULATORS-BATTERIES REXHEP NUSHI, EDMOND BEQIRI	136
SELECTION OF THE OPTIMAL FILLER METAL FOR HARDFACING OF THE MACINE PARTS HYSNI OSMANI, BAJRUSH BYTYÇI, HAKIF ZEQRIRI, AVDI SALIHU	141
MONITORING AND EVALUATING THE QUALITY OF ELECTRICITY SUPPLY IN KOSOVO – CASE OF DISTRICT PODUJEVA RUZHDI SEFA	146
VLORA-SARANDA COASTAL AREAS AND IMPACT OF POLLUTION OF MARITIME TRAFFIC SHKELQIM SINANAJ, BLENARD XHAFERAJ	152

EXPERIMENTAL EVALUATION OF SHIP TOWING RESISTANCE FROM TESTS WITH MODEL IN TANK

BLENARD XHAFERAJ, AGRON DUKAJ

157

DETERMINATION OF THE PRINCIPAL PHYSIC-CHEMICAL PARAMETERS OF AUTUMN BARLEY- ROW MATERIAL FOR THE BEER PRODUCTION IN THE REPUBLIC OF KOSOVO

NEXHDET SHALA, BAKIR KELMENDI, DEFRIME BERISHA

163

ANALYSIS OF PRODUCTION CULTIVATION WINTER BARLEY (*HORDEUM VULGARE*) FOR BEER IN THE REPUBLIC OF KOSOVO

NEXHDET SHALA, BAKIR KELMENDI , DEFRIME BERISHA

169

ANALYSIS RELATED TO INTERNATIONAL TRADE BARRIERS IN THE MONOPOLISTIC COMPETITION

FARUK BELEGU, EDMOND BEQIRI

175

IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE TRANSPORT THROUGH TRAFFIC MANAGMENT

SHKELQIM GJEVORI, DHIMITRAQ SOTJA

180

GUIDE FOR AUTHORS

AKTET publishes papers presented during the annual meeting of Institute Alb-Shkenca (IASH). The journal publishes only research papers containing original, novel, and relevant research that enhances the existing knowledge. The editorial board consists of an editor-in-chief, a technical editor, and several subject areas editors. Authors that have presented during the annual meeting of IASH are welcomed to submit their work for publication.

Manuscripts can be submitted in English or Albanian, English being the preferred language. Submission of the manuscript implies that essentially the same research is not published before (except in a form of a summary, lecture, or thesis), is not submitted elsewhere for publication, and that the manuscript is approved by all the authors and authorities where the work is carried out. Authors are requested to disclose any conflict of interest and provide information for any financial support used to conduct the research. An accepted manuscript cannot be published elsewhere without the written permission of IASH.

The journal publishes only original work that contributes to the advancement of science. Plagiarism is not acceptable and will be reported to the appropriate authorities. Conclusions should be justified by the experimental design and data. The presented information should have sufficient details to permit others replicate the work. Authors should retain the research data and should be able to provide these data to the editorial board if asked. Please use appropriate language, be concise and grammatically correct. Authors are responsible for the scientific accuracy and the format of the submitted manuscript as well as the content of the correspondence with the editors.

ORGANIZATION OF MANUSCRIPT

Manuscript should be limited to 2500 words or 6 pages including title, summary, text, bibliography, tables, graphs, etc. Manuscript should be saved in Microsoft® Office Word; page size 176 mm x 250 mm (6.93 inch x 9.85 inch); top and bottom margins 22.86 mm (0.9 inch); left and right margins 12.7 mm (0.5 inch); Calibri font. Do not use footnotes or endnotes. Pages should be numbered while the title, names and contact information of the authors should be provided on the first page. Manuscript should contain:

1. Title: Be concise and clear. Provide authors contact information and corresponding author's email address. Superscripts a, b, c can be used to indicate authors affiliations.
2. Key words: Provide 4-5 key words that represent the subject of the paper.
3. Summary: Should represent the essence of the work and should be limited to 150 words. Provide summary in both Albanian and English.
4. Introduction: Describe your work, related research, its importance, and clearly state the objective of the study.
5. Material and methods: Provide details on the materials being used and experimental procedures. Provide sufficient details to allow work to be reproducible.
6. Result and discussions: Results should be clear and illustrated in tables and graphs. Use statistical analysis and draw conclusions based on statistical significance. Discuss in details the implication of the results. Conclusions should be directly related to the results obtained. Conclusions should not be speculative, spontaneous, or/and summarizing the already available information.

7. Bibliography: List literature sources in order of reference in the text. Every literature source must be cited in the text by the related number. A limit of 20 literature sources can be provided. A citation 'in press' implies that the reference is accepted for publication. Unaccepted manuscripts cannot be referenced. Do not use references from the internet except for the online publications.
8. Tables: Should be embedded in the text. Tables should be numbered and titled. Limit the number of tables to five.
9. Figures and graphs: Should be embedded in the text. Altogether provide no more than five figures and graphs.

Authors submitting social sciences contributions may disregard sections 5 and 6 when preparing their manuscripts. Manuscripts that do not conform to the above format will not be considered for publication.

SUBMISSION

Manuscripts are electronically submitted through the ALPA system at, <http://alpa.mali-it.eu/journal/aktet/>. Instruction for use of the ALPA system is found at the address above as well as at, www.alb-shkenca.org

Submit the manuscript within the deadline announced by the editorial board. Contacting author is also required to provide information for any financial support used to conduct the research.

Submitted manuscripts will be double-blinded reviewed by at least two experts of the subject area. Editorial board will make the decision on the acceptance of the manuscript based on the recommendations from the reviewers and notify this decision to the authors. Authors should be notified on the status of the manuscript within a 3-4 months period. The entire process will be electronically documented.

ORGANIZIMI I DORËSHKRIMIT/PUNIMIT

Dorëshkrimi nuk duhet të ketë më shumë se 2500 fjalë ose gjithsej 6 faqe, duke përfshirë këtu titullin, përmbledhjen, tekstin, bibliografinë, tabelat, grafikët etj. Dorëshkrimi duhet të shkruhet në Microsoft Office Word, në formatin B5 (ISO), 176 mm x 250 mm (6.93 inch x 9.85 inch), me një hapësirë prej 22.86 mm (0.9 inch) në maje dhe në fund dhe 12.7 mm (0.5 inch) në të dyja anët, fonti Calibri. Dorëshkrimi nuk duhet të ketë footnotes, endnotes. Faqet duhet të numërtohen. Në krye të faqes së parë vendoset titulli i dorëshkrimit, anglisht dhe shqip, e poshtë tij emrat, adresat dhe email-at e autorëve.

Elementet përbërëse të dorëshkrimi janë:

1. **Titulli:** Duhet të jetë sa më konciz dhe i qartë. Emrat e autorëve duhet t'i kenë adresat e plota dhe autori korrespondues ta ketë adresën e email-it. Mbishkrimet ^{a, b, c} mund të përdoren për ta përkatësuar autorin me institucionin.
2. **Fjalët çelës:** Duhet të paraqiten 4-5 fjalë të zgjedhura me kujdes që të pasqyrojnë subjektin e punimit.
3. **Përmbledhja:** Duhet të paraqesë thelbin e punimit dhe konkluzionet; nuk duhet të jetë më e gjatë se 150 fjalë. Përmbledhja duhet të paraqitet në dy gjuhë, anglisht dhe shqip.
4. **Hyrja:** Duhet të përshkruajë shkurt bazën për punën e paraqitur, si dhe punën shkencore të mëparshme të referuar në mënyrë të përshtatshme. Duhet gjithashtu të tregohen objektivat, arsyet e ndërmarrjes së studimit si dhe rëndësia e tij.
5. **Materialet dhe Metodat:** Duhet të paraqiten në mënyrë të detajuar materialet dhe procedurat eksperimentale. Informacioni duhet të jetë i mjaftueshëm që të mundësojë përsëritjen e punës prej të tjerëve.
6. **Rezultatet dhe Diskutimet:** Rezultatet duhet të jenë të qarta dhe të ilustruara në tabela dhe grafikë. Rezultatet eksperimentale duhet të analizohen statistikisht dhe bazuar në to të nxirren përfundime në bazë të një besueshmërie statistikore. Implikimet që vijnë nga rezultatet e paraqitura duhet të diskutohen në mënyrë të plotë. Përfundimet duhet të lidhen direkt me rezultatet e marra. Ato nuk duhet të jenë spekulative, spontane a paraqitje e përgjithësuar e informacioneve tashmë të njohura.
7. **Bibliografia:** Burimet e literaturës duhet të listohen/radhiten sipas rendit të citimit/përmendjes në dorëshkrim, si. p.sh. [1], pastaj [2] etj. Çdo burim literature duhet të referohet në tekst me numrin përkatës. Punimi nuk duhet të ketë më shumë se 20 burime literature. Nëse një burim do të citohet 'në shtyp' (in press) do të thotë se ky punim është pranuar për botim. Dorëshkrimet e papranuara për botim nuk mund të citohen. Gjithashtu nuk pranohen referenca nga interneti me përjashtim të botimeve që bëhen online.
Shembuj të referimit të një artikulli dhe një libri:
[1] Libby WF, Anderson EC, Arnold JR (1949), Age determination by radiocarbon content. *Science* 109, 227-228.
[2] Strunk W, White EB (1979), *The elements of style*, third ed. Macmillan, New York.
8. **Tabelat:** Duhet të përfshihen në tekst aty ku u referohemi. Tabelat duhet të kenë numra dhe tituj. Në tërësi, në punim nuk lejohet të ketë më shumë se 5 tabela.
9. **Figurat ose/dhe Grafikët:** Duhet të përfshihen në tekst aty ku u referohemi. Figurat dhe grafikët duhet të kenë numra dhe legjendat dhe në tërësi nuk duhet të jenë më shumë se 5 të tilla.

PËRMBLEDHJE

(shqip, tekst normal, Calibri, 9 pt., paraqitur në një paragraf, nuk duhet të ketë kryeradhë, jo më shumë se 150 fjalë)

Fjalët çelës: (shqip, tekst normal, Calibri, 9 pt.)

TITLE (English and Albanian, capital letters, bold, Calibri 12 pt.)

AUTHORS NAMES (capital letters, Calibri 10 pt.)

Affiliations, address, email (normal sentence, Calibri, 10 pt.)

PËRMBLEDHJE

(shqip, teks normal, Calibri, 9 pt., paraqitur ne nje paragraf, nuk duhet te jkete kryeradhe, jo me shume se 150 fjale)

Fjalët çelës: (shqip, tekst normal, Calibri, 9 pt.,)

SUMMARY

(English, normal sentence, Calibri, 9 pt., one paragraph, no more than 150 words)

Key words: (English normal sentence, Calibri, 9 pt.)

INTRODUCTION

(Two columns, distance between columns, 7.62 mm (0.3 inch), Calibri, 10 pt.)

Use Microsoft equation for formulas and mathematical equations, Calibri 10 pt.

MATERIAL AND METHODS

(Two columns, distance between columns, 7.62 mm (0.3 inch), Calibri, 10 pt.)

CONCLUSIONS

(Two columns, distance between columns, 7.62 mm (0.3 inch), Calibri, 10 pt.)

RESULTS AND DISCUSSIONS

(Two columns, distance between columns, 7.62 mm (0.3 inch), Calibri, 10 pt.)

LITERATURE

(Two columns, distance between columns, 7.62 mm (0.3 inch), Calibri, 10 pt.)

Table 1.

(Embedded in the appropriate place in text, Calibri 10pt.)

Examples of references:

1. Libby WF, Anderson EC, Arnold JR (1949), Age determination by radiocarbon content. Science 109, 227-228.
2. Strunk W, White EB (1979), The elements of style, third ed. Macmillian, New York;

Figure 1.

(Embedded in the appropriate place in text, Calibri 10pt.)

ERRATUM

Reference:

AKTET Vol. V, Nr 2, 218 - 224

QUALITY OF ELECTRICITY SUPPLY IN KOSOVO - CASE OF DISTRICT GJAKOV

RUZHDI SEFA, HYSNI SEJFIJAJ, KUSHTRIM SEJFIJAJ

Error:

Conclusions were omitted in the final version. Editorial Board deeply regrets this error and apologizes to the authors and the readers.

Correction:

PËRFUNDIME

Duke i analizuar të dhënat e përpunuara dhe mbi bazë të rezultateve të fituara e të paraqitura në këtë punim është e qartë se pse në "Standardet e kualitetit të furnizimit dhe shërbimit me energji elektrike për Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes (OSS)" [7] të nxjerrë nga Divizioni i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (DSHEE) - KEK janë përcaktuar (vetëm) caqet indikativë për vitin 2011 dhe pikërisht për indeksin e kohëzgjatjes mesatare të ndërprerjeve të sistemit dhe Indeksin e shpeshësisë / frekuencës mesatare të ndërprerjeve të sistemit. Por këta indikatorë të cilësisë së furnizimit me energji elektrike në Kosovë nuk janë paraparë si detyrues dhe atë në nivel të normës (pra, nuk janë normuar).

Nga indikatorët e fituar dhe të paraqitur në punim, e që janë të vlefshëm për të sotmen dhe për planifikim, dalin përfundime të rëndësishme për parametrat përcaktues sipas standardeve të Komunitetit Evropian (EU) dhe konkretisht të normës EN50160 për cilësinë e furnizimit me energji elektrike, kërkesa këto që do të jenë detyruese për Operatorët e Shpërndarjes në Kosovë. Operatori aktual nuk do të mund t'i arrijë assesi kërkesat normative. ZRrE, që siguron se korniza rregulluese e Kosovës të jetë në pajtim me 'acquis communautaire' (përmbledhja e legjislacionit të EU-së) për energjinë, do të duhej t'i parashikojë edhe këto.

Duke pasur parasysh se gjatë regjistrimit të parametrave të cilësisë së furnizimit evidentohen vlera që tejkalojnë kufijtë e lejuar dhe janë në mospërputhje, kjo jep përgjigje edhe në kërkesat për ndërrime të shpeshta të elementeve të pajisjeve të mbikëqyrjes (pajisjeve matëse-kontrolluese të tensionit) të dëmtuara dhe se shkaktarët nuk duhen kërkuar vetëm në cilësinë e dobët të këtyre pajisjeve.